

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum I. Decretalium, Per quadraginta, & tres Titulos distributum, in
quo agitur De Constitutionibus, Seu Legibus universim ...

Krimer, Ferdinand

Augustæ Vindelicorum, 1706

§. II. An Regulares subsint legi jurisdictionis Legatorum Papæ?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73031](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73031)

punitio, & absolutio; item omnia, quæ spectant ad gubernationem diocesis, ut statuta condere, &c. sic Pereyra in *Elucidario*, n. 196. Idem habet glossa in casu c. *Si ex Laicis*, 10. q. 1. ibi: *lex jurisdictionis est, qua Episcopus potest Clericos ordinare, altaria, Ecclesias, & Virgines consecrare, corrigere, suspendere, cognoscere de causis civilibus, & criminalibus; & generaliter ad suam jurisdictionem pertinet, omnia Sacramenta conferre.* Lex autem diocesana, secundum Pereyram cit. est ea, quæ consistit in recipiendo, id est, quæ statuit de his, quæ sunt conferenda Episcopo, & ab ipso sunt recipienda v. g. Cathedralicum, quarta funeralis, visitatio annua, &c. Et juxta gloss. cit. ibid. lex diocesana est, qua Episcopus recipit Cathedralicum (tertiam scilicet, vel quartam partem decimationum, secundum diversas consuetudines) & qua vocat Clericos ad Synodum, & exequias, &c. his præmissis:

§. I.

An Regulares subsint legi diocesana, vel jurisdictioni Ordinariorum?

1287. **R**esp. Regulares, jure communi exemptos esse à lege diocesana Episcopi; non verò à lege jurisdictionis, nisi speciali privilegio sint muniti; sic Thomas Sanchez l. 6. *consil. c. 9. d. 1. n. 8.* & complures alij. Prima pars quoad exemptionem à lege diocesana habetur in 10. q. 1. c. *Si ex Laicis*. 1. ubi dicitur, omnes Ecclesias, præter Monasteria, subesse Episcopo quoad legem diocesanam, & quoad legem jurisdictionis; Monasteria tamen exempta esse à lege diocesana; & hoc in favorem Religionis; non tamen à lege jurisdictionis, ut habetur in c. *Interdicimus*, 16. q. 1. sic gloss. *ibid. in casu*, simul addens, eandem exemptionem competere capellis Monasteriorum. Idem habetur c. *Inter cetera*, 10. q. 3. ibi: *Monasteriorum tamen basilicis ab hac solutionis pensione se junctis*; ubi gloss. *V. solutionis*, ipsa enim monasteria, inquit, à lege diocesana sunt exempta, tum vi cit. textus; tum vi c. *Cum pro utilitate*, 16. q. 1. c. *quam sit*, 18. q. 2. Secunda pars (quod Regulares subsint Episcopo, quoad legem jurisdictionis (nisi sint

exempti) constat tum ex primò dictis, tum ex c. *Cum venerabilis*, 7. de *Relig. domibus*, ubi habetur, Episcopum, petentem Ecclesiam quoad spiritualia, & temporalia, obtinere in spiritualibus, eo ipso, quod probet, esse in sua diocesi, si non appareat exempta; sed in temporalibus succumbere, nisi aliter doceat de jure suo, & c. *Cum dilectus*, 8. eod. ubi dicitur: monasterium subiectum esse Episcopo, in cujus diocesi situm est, nisi probetur exemptum.

Advertendum autem, hoc (quoad subjectionem, Episcopo, ac Ecclesie Cathedrali debitum (procedere solum de Monasteriis, vel Ecclesiis sitis in diocesi, & non exemptis. Unde, si aliqua Ecclesia, non Cathedralis vendicat sibi jus in alia Ecclesia, obtinebit solum quoad ea, quæ probabit sibi deberi præscriptione, vel alio legitimo modo, ut expressè definitum est in c. *dilectus*, 2. de *capellis monachor.* Hinc Parochus, ex hoc præcisè, quod aliqua Ecclesia sita sit intra fines Parochie, nullo fundamento juris, illius subjectionem prætereendere potest; cum textus, concedens Episcopo, & Ecclesijs Cathedralibus, jus in Ecclesijs in diocesi sitis, expressè id neget ex hoc titulo Ecclesijs non Cathedralibus.

§. II.

An Regulares subsint legi jurisdictionis Legatorum Papæ?

1289. **P**RO resolut. not. 1. Legatos Papæ alios esse, qui dicuntur *Legati à latere*, & hi spectato usu, & stylo Romanæ Curie, sunt soli Cardinales, quando mittuntur à Papa cum officio legationis; dicti à latere, quod semper assistant Papæ, eique sint à consilijs, habentes, cum eos Papa mittit, cæteris Legatis majorem potestatem, c. *Si Abbatem*, de *elect.* in 6. alios, qui vocantur *Legati nati*, propterea, quod nascantur cum officio legationis, hoc est, quod habeant dignitatem Ecclesiasticam, cui officium legationis annexum est, cujusmodi est Archiepiscopus Cantuariensis, Salisburgensis, &c. alios demum, qui nec sunt à latere, nec nati, qui dicuntur *Legati missi*, & Nuntij Apostolici. Si tamen alicui, non Cardinali, sed Nuntio tantum, daretur facultas Legatorum de latere

latere in sua commissione, eo casu possit omnia, quæ Legatus de latere, ut dicemus alibi.

1290. Not. 2. Legatos Papæ, esse *Judices Ordinarios* in provincia suæ legationis; & jurisdictionem eorum esse ordinariam, ut dicitur c. 2. de offic. Legati in 6. junct gloss. *ibid.* (cùm eorum jurisdicção sit potestas publica, quæ alicui ex proprio munere, vel officio competit; hoc enim sonat jurisdicção *ordinaria*, ut notat Pereyra in *Elucidario* n. 1185.) *sed extraordinariè competentem*; cùm non sit à jure deputatus certus locus pro Legato, ut observat Panormit. c. 1. de offic. Legati, n. 3. his positis:

1291. Ad quæstionem factam respondet Henriquez l. 7. de indulg. c. 25. n. 3. Regulares exemptos à jurisdictione Ordinarij, etiam exemptos esse à jurisdictione Nuntij Apostolici: alij volunt, eos nullatenus exemptos à jurisdictione Legati Papæ; sic Romanus, & alij apud Sanchez l. 6. consil. c. 9. D. 1. n. 17. alij docent exemptos à jurisdictione *omnium* Legatorum, etiam de latere; sic Tabiena V. *Exemptus*, & Rosella apud eandem n. 6. Ancharanus c. 2. de V. S. in 6. not. 3. Horum sententia suadetur ex eo, saltem quoad illos, quibus exemptio data est à jurisdictione *omnium*, vel *quorumcunque Ordinariorum*, aut sub verbis: *omniò exempti*. Si enim sunt exempti à jurisdictione *quorumcunque* Ordinariorum, eo ipso etiam exempti sunt à jurisdictione omnium Legatorum, etiam de latere; nam & hi sunt *Ordinarij*, ut dictum est n. 1290. & si illis subessent, exempti non forent *omniò*; qualiter id habet Societas nostra.

1292. Sanchez tamen cit. n. 19. censet, non obstante privilegio exemptionis etiam sub illis terminis dato, Regulares esse quidem exemptos à jurisdictione Legatorum, qui sunt *nati tantum*, vel *missi*; non tamen ab horum, qui sunt *de latere*, cujus resolutio sumitur, 1. ex c. *Si Abbatem*, de elect. in 6. ubi dicitur: *quod, si Abbas, Pape immediate subjectus, eligatur in Episcopum, nemo possit ei dare licentiam, deserendi monasterium, nisi Papa, vel Legatus de latere, ratione statim annexa, quia hic potest prædictas exemptorum electiones confirmare.* 2. ex c. 1. de V. S. in 6. ubi dicitur, quòd, quando Papa recipit aliquos in proprios filios,

non videatur per hoc concedere exemptionem; sed, quòd non possint ab alio, quàm à se, & à Legato de latere excommunicari; quo, ut ait Sanchez cit. Papa in privilegijs exemptionis ab Ordinarijs, videtur purificare sibi Legatum de latere, ut scilicet in illis non excludatur jurisdicção ejus, nec sua.

Hæc sententia P. Sanchez est valdè probabilis ex cit. c. *Si Abbatem*, ubi etiam additur, *hujusmodi Legatum majus omnibus, post Romanam Pontificem, in Provincia sibi decreta, imperium habere, & Archiepiscoporum, Episcoporum, & exemptorum electiones posse ex officio confirmare; secus Legatos alios sine speciali commissione: licet contrarij dicant, textum procedere solum de casu expresso.*

§. III.

An Regulares exempti subjiciantur legi jurisdictionis Ordinariorum quoad punitionem?

1294. Quæstio procedit pro casu, quo tales delinquant in loco non exempto. pro quo videtur indefinitè affirmandum. 1. ex *Trid. sess. 6. de reform. c. 3.* ubi dicitur, nullum Regularem, extra monasterium degentem, etiam sui Ordinis privilegij prætextu, tutum censerì, quò minus, si deliquerit, ab Ordinario loci, *tanquam super hoc à Sede Apostolica delegato, secundum canonicas sanctiones visitari, puniri, & corrigi valeat.* 2. ex c. *Volentes*, de privileg. in 6. ubi habetur: *exemptos, ratione delicti, contractus, aut rei, si hæc sint in ita, vel sita in loco non exempto, conveniendos coram Ordinario; quod c. in Trident. sess. 7. de reform. c. 14. non modò confirmatur, & innovatur, sed etiam extenditur, ut procedat etiam in civilibus causis mercedum, & miserabilium personarum.* 3. ex eod. *Trid. sess. 25. de Regularib. c. 14.* ubi dicitur, quòd *Regularis exemptus, delinquens extra claustrum, si à Superiore, instante Episcopo, non puniatur, possit ab Episcopo puniri.* Loquitur autem de delicto ita notorio, ut populo scandalo sit.

Nec juvat, si cum Cajetano, Navarro, D. Antonino, Sylvestro, & alijs apud Sanchez relatis, l. 6. consil. moral. c. 9. D. 1.